

ELIF
SHAFAK

Cele trei fiice ale Evei

Traducere din limba engleză
și note de Ada Tanasă

POLIROM
2020

Cuprins

PARTEA ÎNȚÂI

Geanta.....	9
Poetul mut	23
Cuțitul.....	35
Jucăria	40
Carnetul	52
Poza polaroid	59
Grădina	66
Hogea	74
Acvariul	80
Masa întinsă pentru micul dejun	90
Tangoul cu Azrael.....	99
Poemul	107
Legământul.....	114
Cina cea de taină	123

PARTEA A DOUA

Universitatea	131
Harta	137
Tăcerea.....	149
Distracția.....	162

Alergătoarea	166
Pescarul	169
Caviarul negru.....	175
Aniversarea.....	180
Dictionarul	187
Îngerul.....	193
Cutia muzicală	198
Centura de castitate	205
Spitalul.....	215
Hoitarul	224
Alergare pe inserate.....	227
A Treia Cale	229
Optimizatorul	240
Tinerețe	245
Straîna pitorească	249

PARTEA A TREIA

Scatiul.....	257
Sfânta programă.....	269
Strategia de marketing	274
Sărutul fatal.....	278
Pagina goală	282
Cercul.....	287
Teatrul de umbre	302
Oprimații	308
Cititorul de vise.....	314
Mantia.....	321
Profeția.....	329
Limuzina	335

Fulgul de nea	338
Mediumul	349

PARTEA A PATRA

Sămânța	357
Noaptea	365
Minciuna	377
Dansatoarea din buric	383
Lista	389
Chipul Celuilalt	394
Chakrele	409
Casa din Jericho	413
Pionul	418
Coridorul	425
Paharul cu sherry	431
Zgomotul absenței lui Dumnezeu	437
<i>Dawn redwood</i>	440
Dressingul	452
Dizgrația	456
Cele trei pasiuni	466
<i>Multumiri</i>	473

Spitalul

Istanbul, 2000

Când au ajuns acasă, tinerii însurăței au primit dormitorul principal, iar părinții miresei, pe al lui Peri. Selma și Mensur, neavând de ales, au fost siliți să împartă patul din camera fiului lor. Îar Peri a trebuit să se mulțumească cu sofaua din living.

De cum a pus capul pe pernă, s-a simțit cuprinsă de epuizare. Pe jumătate trează, pe jumătate adormită, a auzit un murmur îndepărtat, vorbe plutind în aer chiar înainte să fie stinsă și ultima lumină. Cineva se ruga. A încercat să ghicească cine, însă glasul părea lipsit de vârstă sau de gen. Poate că visa deja. Liniștită de ticăitul ceasului din hol, prea somnoroasă ca să se mai spele măcar pe dinti, cu pieptul ridicându-se și coborând în ritmul respirației, a adormit.

În toiul nopții, vreo oră mai târziu, Peri s-a trezit cu o tresărire. I se părea că auzise un zgomot, însă nu era sigură. S-a sprijinit într-un cot, încordată și nemîșcată. Cu urechile ciulite, așteptând, s-a întrebat dacă ea asculta intunericul sau era tocmai pe dos. Tinându-și respirația, și-a numărat bătaile inimii: trei, patru, cinci... zgomotul s-a auzit iar. Cineva plângea. Printre suspine se auzea un fosnet neîntrerupt, stăruitor, ca și cum ar fi suflat vântul printr-un crâng înainte de furtuna. O ușă s-a deschis și s-a trântit, dacă

nu din întâmplare, atunci împinsă de mâna unui om furios.

Deși simțea că ceva nu e în regulă, Peri s-a întins la loc, sperând că orice ar fi fost avea să se stingă de la sine. Dar zgomotele s-au întărit. Soaptele au devenit tipete, pe hol răsunau pași, iar în fundal nu se mai auzeau suspine, ci gemete, strigătul unui suflet îndurerat.

— Ce e? a zis Peri tare, ridicându-se din pat, iar glasul ei a pătruns înainte în tenebrele casei.

A ajuns în camera în care părintii ei ar fi trebuit să doarmă. Mai că-sa era trează, în picioare, pământie la față. Taică-su se plimba încolo și-ncoace, cu mâinile împreunate, cu părul în dezordine. Fratele ei Hakan era și el acolo, cu o țigară aprinsă între degete, trăgând din ea cu o disperare exagerată. S-a uitat la ei și a copleșit-o senzația stranie că nu-i cunoștea pe nici unul dintre oamenii acela – străini care se dădeau drept cei dragi.

— De ce e toată lumea trează? a întrebat Peri.

Fratrele ei l-a aruncat o privire tăioasă, cu ochii îngustăți ca niște lame de cutit.

— Du-te în camera ta!

— Dar...

— Du-te, ți-am zis!

Peri a făcut un pas înapoi. Nu-l mai văzuse niciodată pe Hakam în starea aia, deși îi stătea în fire să se enerveze și să injure din orice, însă de data asta furia lui era atât de nestăpânită și de violentă, încât părea o sălbăticină ce dăduse buzna în încăpere.

În loc să se întoarcă în living, Peri a cotit spre dormitorul principal, unde a găsit ușa intre deschisă și pe mireasă stând pe marginea patului în cămașă de noapte, cu părul negru revărsat pe umeri. Părintii ei stăteau de o parte și de alta, cu buzele strânse ca niște linii subțiri.

— Jur că nu-i adevărat, a zis mireasa.

— Atunci de ce spune așa ceva? a repezit-o maică-sa.

— Îl crezi pe el sau pe fiica ta?

Maică-sa a tăcut o clipă.

— O să cred ce-o să spună doctorul.

Încet, ca în transă, Peri a înțeles cauza zgomerelor pe care le auzise mai devreme: fratele ei ieșise din dormitor tunând și fulgerând, convins că soția lui nu era virgină.

— Ce doctor? a băguit mireasa.

Ochii ei înroșiți și speriați priveau orașul de dincolo de fereastră. Cerul negru ca smoala, cu luna ascunsă în spatele unui nor, săngera în zare, vestind zorii.

— Doar așa ne putem lămuri, a zis femeia ridicându-se grăbită, apucând-o pe fiica ei de mână și trăgând-o din pat.

— Mama, nu, te rog, a șoptit mireasa cu o voce mai mică decât o perlă.

Dar femeia n-o asculta.

— Du-te și adu hainele, i-a zis soțului ei, care a dat din cap, din obișnuință dacă nu pentru că era de acord.

Roșie la față, Peri a alergat înapoi la părinții ei.

— Baba, te rog, oprește-i. Se duc la spital!

Mensur, în pijamaua lui de bumbac, avea figura nenorocită a cuiu care fusese aruncat în mijlocul unei piese de teatru fără să știe replicile. S-a uitat la fiică-sa, apoi la mireasă și la mama ei, care acum treceau prin fața lor, îndreptându-se spre ușă. Aceeași neputință o arătase cu ani în urmă, în noaptea când poliția făcuse o razie în casa lor.

— Haideți să ne calmăm, a zis el. Nu e nevoie să implicam niște străini. Acum suntem o familie.

Mama miresei i-a tăiat vorba cu o fluturare din mână.

— Dacă fata mea e vinovată, am să-o pedepsesc cu mână mea. Dar dacă băiatul vostru minte, Allah mi-e martor că o să-l fac să regrete amarnic.

— Vă rog, nu trebuie să facem nimic la mână..., a zis Mensur.

— Lasă-i să facă ce vor, s-a băgat în vorbă Hakan, scotând fum de țigară pe nări. Si eu vreau să aflu adevărul. Am dreptul să știu cu ce fel de femeie m-am însurat.

Peri s-a uitat cu gura căscată la fratele ei.

— Cum poți să spui aşa ceva?

— Tu să tac! i-a răspuns Hakan cu o voce stinsă, care nu se prea potrivea cu duritatea mesajului. Ti-am zis să nu te bagi.

*

În mai puțin de jumătate de oră stăteau toți pe bancheta din sala de așteptare a celui mai apropiat spital. Toți, mai puțin mireasa.

Din noaptea aceea, pe care avea să-o revadă în minte ani la rând de atunci încolo, lui Peri i s-au întipărit în memorie câteva detaliu: crăpăturile din tavan ce desenau harta unui continent uitat; pantofii asistentei ce tăcăneau pe pardoseala de beton; mirosul de dezinfecțant amestecat cu cel de sânge și puroi; vopseaua verde-mușchi de pe pereti; semnul URGENT cu ultima literă lipsă; și gândul tulburător, care-i sfredelea creierii, că oricât de ireal î se părea tot ce se se întâmpla, ar fi putut să fie supusă aceluiași consult, dacă parintii ar fi măritat-o într-o familie care ținea la astfel de lucruri. Da, Peri a înțeles asta și și-a simțit inima grea.

Auzise despre crizele din noaptea nunții, însă presupuse că astfel de lucruri li se întâmplau altor oameni – țărani din sate uitate de Dumnezeu, provinciali care n-aveau mai multă minte. Familia ei nu era una care să se incurce cu teste de virginitate într-un spital dărăpanat. De mică fusese tratată la fel ca frații ei, dacă nu

chiar favorizată. A fost prețuită, răsfățată și iubită de amândoi părintii. Totuși, crescând într-un cartier inghesuit, unde din spatele flegărei perdele dantelate păndeau câte o pereche de ochi, privind și judecând, își dădea seama de limitele pe care nu trebuia să le incalce – ce să nu poarte, cum să se așeze în public, când să se întoarcă acasă după o scără în oraș – ...mă rog, în cea mai mare parte din timp. În ultimul an de liceu, valul de rebeliune și sfidare care i-a prins în tăvălug pe cei mai mulți dintre colegii ei și i-a purtat până departe n-a afectat-o din prima, lăsând-o ancorată într-o moralitate infailibilă. Pe când tinerii de vîrstă ei încălcau tabuuri și își frângneau inimile cu aceeași ardoare, Peri ducea o viață linistită. Dar apoi s-a îndrăgostit și dragostea, pe cât de scurtă, pe atât de năvalnică, spulberase toate limitele ei bine păstrate. Fără știrea părintilor, mersese până la capăt cu iubitul ei de stânga. Abia acum își dădea seama căt de fragilă era poziția ei de „fiică iubită”. Se simțea ca o ipocrită. Uite-o stând acolo și așteptând rezultatul testului de virginitate al altrei fete când ea însăși nu era virgină.

— De ce durează atât? E vreo problema? a întrebat tatăl miresei ridicându-se, doar ca să se așeze imediat la loc.

— Sigur că nu, l-a repezit soția lui.

Femeia era atât de agitată, încât asistentă de serviciu a trebuit să vină de două ori să-i spună să vorbească mai incet.

A trecut o oră, sau aşa li s-a părut. Doctorița și-a făcut în sfârșit apariția, cu părul strâns, cu ochii scânteind în spatele ochelarilor. I-a cercetat cu un dispreț nedisimulat. Era evident că detesta ce era nevoie să facă și că îl detesta pe ei și mai mult pentru că îl ceruseră asta.

— Fiindcă sunteți nerăbdători să știți, e virgină, a anunțat doctorița. Unele fete se nasc fără

himen, iar unele himene se pot rupe în timpul contactului sexual sau al unei simple activități fizice fără vreo săngerare.

Părea să se folosească intenționat de argumente medicale ca să-i umilească – o răzbunare pentru situația jenantă în care o puseseră pe mireasă.

— I-ați distrus sănătatea mentală acestei tinere. Vă sfătuiesc să-o duceți la un psiholog, dacă vă pasă într-adevăr de ea. Acum vreau să plecați toti. Avem pacienți cu probleme grave. Oamenii ca voi ne fac să pierdem timpul.

Fără să mai adauge ceva, doctorița s-a răsucit pe călcăie și a plecat. Nimeni n-a deschis gura vreun minut. Apoi mama miresei a rupt tăcerea.

— Allah e mare! a strigat ea. Au încercat să păteze onoarea fiicei mele. Dar Domnul Dumnezeul meu i-a plesnit peste față și le-a spus: „Cum îndrăzniti să întinăti o fecioară? Cum îndrăzniti să tărăti prin noroi un boboc de trandafir?”.

Cu coada ochiului, Peri l-a vazut pe tatăl ei plecând capul și fixând pardoseala de ciment, de parcă și-ar fi dorit să se caște și să-l înghită.

— Fiul-tău n-a fost în stare de nimic, ascultă la mine! Dacă nu-i destul de bărbat, de ce dai vina pe fata mea? Mai degrabă ar fi trebuit să-l duci pe fiu-tău știi-tu-unde!

— Gata, dragă, calmează-te! a murmurat soțul ei, care părea stânjenit și deloc sigur că era abordarea potrivită.

Amestecul lui n-a făcut decât să-o slărnească și mai tare pe femeie.

— De ce, mă rog? De ce să-i scutesc de umilință?

O ușă de pe culoar s-a deschis și a apărut mireasa. S-a îndreptat spre ei cu pași măsurăți, fără nici o grabă. Cât ai clipi, malcă-sa s-a năpustit spre ea bătându-se cu pumnii peste coapse de parcă ar fi jelit.